

Sygnatura akt: VIII Gz 172/16

POSTANOWIENIE

Dnia 10 października 2016 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie - Wydział VIII Gospodarczy

Przewodniczący: SSO Leon Miroszewski

po rozpoznaniu w dniu 10 października 2016 roku w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

w sprawie z powództwa A. P. i K. S.

przeciwko (...). (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą

w P.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanej na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 16 marca 2016 roku, sygnatura akt XI GC 944/15, o oddaleniu wniosku pozwanej o zwolnienie od kosztów sądowych w zakresie opłaty od zażalenia.

postanawia:

oddalić zażalenie.

Leon Miroszewski

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 16 marca 2016 roku Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie oddalił wniosek pozwanej o zwolnienie od kosztów sądowych w zakresie opłaty od zażalenia na postanowienie tego Sądu z dnia 9 października 2015. W uzasadnieniu Sąd Rejonowy stwierdził, że wnioskodawca w zakresie wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych nie przedstawił żadnych dokumentów na wykazanie, że nie ma środków na koszy sądowe w postaci opłaty od zażalenia.

Na to postanowienie pozwana złożyła zażalenie, w którym zaskarżyła je w całości wnosząc o jego uchylenie i przyznanie zwolnienie z opłaty od zażalenia na postanowienie dnia 9 października 2015 oraz przyznanie kosztów postępowania zażaleniowego. Zarzuciła wadliwość zaskarżonego postanowienia w sytuacji wykazania – jej zdaniem – że nie ma środków na opłatę od zażalenia. Podniosła, że uzyskiwany dochód jest niezbędny do prawidłowego prowadzenia działalności gospodarczej, oraz że sytuacja materialna pozwanej uniemożliwia uiszczenie opłaty od zażalenia, gdyż jej wysokość przekracza możliwości finansowe pozwanej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie jest bezzasadne.

Stosownie do regulacji zawartej w art. 103 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167 poz. 1398 z późn. zm.) sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej nie będącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie. Treść powyższego przepisu, również w kontekście wymogów dowodzenia,

określonych w art. 232 k.p.c., wskazuje, że to na wnioskodawcy (i to bez wezwania sądu) spoczywa obowiązek udowodnienia, że nie posiada dostatecznych środków na pokrycie kosztów sądowych, przez co należy rozumieć całościowe, choć według własnego uznania wnioskodawcy, przedstawienie sytuacji finansowej, w tym wykazanie braku środków, a przynajmniej efektywnych możliwości ich aktywowania, jak również, że stan ten ma charakter trwały, a także przedłożenia dokumentów mogących być podstawą do poczynienia ustaleń zgodnie z deklarowanym przez stronę stanem faktycznym. Osoba prawna może wykazać swoją sytuację majątkową (finansową i ekonomiczną) za pomocą wszelkich środków dowodowych, choć podstawowe znaczenie mają dokumenty, np. wyciągi z kont bankowych, raporty kasowe, czy sprawozdania finansowe. Z własnej inicjatywy sąd może wezwać wnioskującego jedynie do uzupełnienia wniosku zmierzając do sprawdzenia jej stanu majątkowego i możliwości płatniczych w drodze dochodzenia zarządzonego na podstawie art. 109 § 1 powołanej ustawy, jeśli z przedstawionych przez niego we wniosku informacji, jak i innych danych znajdujących się w aktach sprawy wynika potrzeba rozstrzygnięcia wywołujących istotne wątpliwości aspektów sytuacji finansowej wnioskodawcy.

W niniejszej sprawie pozwana, wnioskująca o zwolnienie od kosztów sądowych w zakresie opłaty od zażalenia, reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika procesowego, w uzasadnieniu wniosku o zwolnienie od tej opłaty, podobnie zresztą jak w zażaleniu będącym przedmiotem niniejszego rozpoznania, ograniczyła się jedynie do twierdzeń, z których nota bene wcale nie wynika, że pozwana nie osiąga przychodów. Mowa jest nawet w uzasadnieniu zażalenia o dochodach pozwanej, jako przeznaczanych jednak na inne koszty prowadzonej działalności.

Zwolnienie od kosztów sądowych to instytucja procesowa o charakterze wyjątkowym. Przyznanie pozwanej zwolnienia od kosztów sądowych w świetle jej twierdzenia o osiąganiu dochodów, przy braku jakichkolwiek dowodów świadczących o istnieniu okoliczności uzasadniających wniosek o zwolnienie z opłaty od zażalenia na postanowienie z dnia 9 października 2015 roku, świadczyłoby o traktowaniu takiego zwolnienia jako reguły, a nie wyjątku, co zaprzecza istocie omawianej instytucji.

Należy też zauważyć, że w świetle treści stanowiska pozwanej, pozbawionego jakiegokolwiek udokumentowania, oraz w sytuacji gdy wniosek dotyczy opłaty wynoszącej 30 złotych, jej czynność w postaci wnioskowania o zwolnienie z tej opłaty jawi się jako niezgodna z dobrymi obyczajami (art. 3 k.p.c.). Na powyższe wskazuje stwierdzenie, że „sytuacja materialna pozwanej uniemożliwia uiszczenie opłaty od zażalenia, gdyż jej wysokość przekracza możliwości finansowe pozwanej, co zostało dostatecznie wykazane w złożonym wniosku”. Zwraca też uwagę, że pozwana jest spółką jednoosobową (zachodzi tożsamość danych personalnych jedyne go wspólnika oraz pełnomocnika procesowego pozwanej), toteż nic nie stoi na przeszkodzie jej dofinansowaniu w drodze odpowiednich postanowień na podstawie art. 156 k.s.h.

Biorąc pod uwagę powyższe, należało uznać zażalenie za bezzasadne i oddalić je na podstawie art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 385 k.p.c.

Leon Miroszewski